

Svensk Mjölk's bestämmelser angående

KAP, Kött Avel Produktion.

Till den av SJV utfärdade föreskriften om nötkreatur som används till avel har Svensk Mjök meddelat följande regler för KAP.

1. Allmänt.

- 1.1 Ändamålet med KAP är att skapa underlag för foderstyrning, produktionsplanering, sjukdomsbekämpning och avelsarbete i enskilda besättningar, för avelsvärdering av tjurar och hondjur, för det allmänna avelsarbetet i övrigt, kvalitetsbeskrivning av djur i livdjurshandel, för rådgivning, utvecklingsarbete, forskning m.m.
- 1.2 KAP skall utföras på sådant sätt att tillförlitliga uppgifter erhålles om djuren för de uppgifter som ingår i KAP bokföringen.
- 1.3 Fälthuvudman för KAP utses av Svensk Mjök. Fälthuvudman skall vara husdjursförening eller av sådan ägd organisation. Svensk Mjök ansvarar för att fälthuvudman finns i varje del av landet.
- 1.4 Fälthuvudmannen skall till KAP ansluta varje besättning med nötkreatur för vilken ägaren eller innehavaren är beredd att följa gällande regler och bestämmelser för KAP.
- 1.5 Den som hos fälthuvudmannen tilldelats övervakningsansvaret att KAP utförs enligt gällande regler och bestämmelser, s.k. KAP-ansvarig, skall ha genomgått av Svensk Mjök auktoriserad utbildning för husdjurstekniker eller på annat sätt inhämtat motsvarande kunskaper. Detta skall godkännas av Nötkontrollnämnden. KAP-ansvarig skall äga noggrann kännedom om SJV:s gällande föreskrifter, Svensk Mjök's regler och bestämmelser, anvisningar och instruktioner beträffande kontrollbokföring m.m.
- 1.6 Fälthuvudmannen skall lämna förslag på KAP-ansvarig och vederbörande skall godkännas av Nötkontrollnämnden.
- 1.7 Personal som utför fältarbete inom KAP skall ha genomgått av Svensk Mjök auktoriserad utbildning, Husdjursteknisk kurs eller Behörighetskurs.
- 1.8 Fälthuvudmannen ansvarar för att arbetet med KAP inom föreningens område bedrivs enligt Svensk Mjök's bestämmelser och anvisningar, att berörd personal har

föreskriven kompetens, har fått erforderlig instruktion för att kunna utföra sina arbetsuppgifter samt att verksamheten fungerar på ett tillfredsställande sätt.

- 1.9 Djurägare som deltar i KAP är skyldig att följa gällande regler och bestämmelser enligt fälthuvudmannens anvisningar. Djurägare som medvetet bryter mot dessa regler och bestämmelser kan uteslutas ur KAP av fälthuvudmannen. Anmälan o uteslutning skall ske till Nötkontrollnämnden med angivande av orsak till uteslutning. Djurägaren är ansvarig för att rapportering till datasystemet, vägning m.m. blir utfört i samråd med fälthuvudmannen.
- 1.10 Djurägare som deltar i KAP kan överklaga fälthuvudmannens beslut hos Nötkontrollnämnden. Nämndens beslut kan överklagas hos styrelsen för Svensk Mjölk, vars beslut kan överklagas hos SJV.

2. Djur som skall delta i KAP.

- 2.1 Alla nötkreatur skall anses som en besättning och ha samma produktionsplatsnummer om de hålls tillsammans för likartad produktion (dikor).
- 2.2 Alla djur avsedda för köttproduktion i anslutna besättningar skall delta i KAP.
- 2.3 Undantag från punkt 2.2 kan medges av fälthuvudman och skall anmälas till Nötkontrollnämnden med angivande av orsak till beslutet.

3. Kokontrollår.

Kontrollåret börjar den 1:a september och slutar den 31:a augusti.

4. Identitetskontroll.

- 4.1 Djur födda före 1995-01-01, och som ej var registrerade med födelseidentitet i Svensk Mjölk's databas, skall var märkta med blå förpräglade plastöronbrickor med följande uppgifter:
  - SE, landsbeteckning för Sverige.
  - Besättningens produktionsplatsnummer, den besättning där djuret fanns när öronbrickorna beställdes 1999.
  - Djurets individnummer.
  - Kontrollsiffra.
  - SJV:s logotyp.
- 4.2 Djur födda före 1995-01-01, undantag gäller för djur födda t.o.m. 1996-05-31, och som var registrerade med födelseidentitet i Svensk Mjölk's databas, skall var märkta med förpräglade plastöronbrickor med följande uppgifter:
  - Husdjursföreningsnummer.
  - Besättningsnummer där djuret föddes.
  - Djurets individnummer.Färg, form och storlek på dessa plastöronbrickor kan variera.

- 4.3 Djur födda fr.o.m. 1995-01-01 skall vara märkta med förpräglade gula plastöronbrickor. Undantag gäller för djur födda t.o.m. 1996-05-31 vilka kan vara märkta enligt 4.2. De gula plastöronbrickorna enligt 4.3 skall innehålla följande uppgifter:
- SE, landsbeteckning för Sverige.
  - Födelsebesättningens produktionsplastnummer.
  - Djurets individnummer.
  - Kontrollsiffra.
  - SJV:s logotyp.
- 4.4 I samtliga fall skall djuret vara märkt med en plastöronbricka i vardera örat. Endast utrustning och plastöronbrickor som godkänts av SJV får användas. Märkningen utförs av djurhållaren eller av någon som denne anlitar.
- 4.5 Det finns tre typer av plastöronbrickor.
- *Originalöronbrickor*, används för märkning i födelsebesättningen.
  - *Ersättningsbrickor*, används om en originalöronbricka försvinner eller blir oläslig. Ersättningsbricka skall innehålla exakt samma uppgifter som originalöronbrickan.
  - *Reservbricka*, kan användas i stället för ersättningsbricka under förutsättning att en original eller ersättningsbricka finns kvar på djuret. Reservbricka innehåller förpräglade uppgifter om besättningen, SE+ produktionsplatsnummer eller husdjursföreningsnummer + besättningsnummer. Individnummer och i förekommande fall kontrollsiffra skrivs på reservbrickan för hand med märkpena med bestående skrift.
- 4.6 Importerade djur skall märkas med en röd plastöronbricka i ena örat med konstruerat svenskt identitetsnummer. Dessa röda plastöronbrickor erhåller djurhållaren från SJV. Djurets ursprungsmärkning från födelselandet skall även behållas.
- 4.7 Kalvar skall märkas med plastöronbrickor i bägge öronen senast 20 dagar efter födseln. Om kalven lämnar födelsebesättningen före 20 dagars ålder måste den märkas innan den lämnar födelsebesättningen.
- 4.8 Om ett moderdjur tillfälligt hålls på en annan produktionsplats, t.ex. vid sambete, och kalvar där, skall kalven märkas med det produktionsplatsnummer där modern normalt hålls.
- 4.9 Det åligger djurhållaren att svara för att besättningens samtliga djur är korrekt identitetsmärkta och att vid försäljning kontrollera att djurets märkning stämmer med uppgifterna på härstamningsbevis/säljbevis.
- 4.10 Det åligger fälthuvudmannen att när så behövs, eller på uppdrag av Nötkontrollnämnden, utföra stickprovsmässig kontroll av djurs härstamning med hjälp av - DNA- analys.
- 4.11 För att kalvar som föds efter embryoöverföring skall erhålla officiell härstamning krävs att DNA/blodgruppsanalys utförs på kalven samt dess mor och far.

- 4.12 Om ett inköpt djur har samma individnummer som ett annat djur i besättningen skall det inköpta djuret behålla sin födelseidentitet men även tilldelas ett annat bruksnummer.

5. Härstamningskontroll.

- 5.1 För registrering av semineringar i den enskilda besättningen gäller SJV:s föreskrifter om seminverksamhet. Semin-/ betäckningsrapporter skall insändas för registrering senast i samband med varje provmjölkning eller enligt fälthuvudmannens anvisningar.
- 5.2 Vid faderskapsbestämning används endast betäckningar och semineringar som inträffat 310-240 dagar före kalvningen. Undantag gäller för s.k. tidig kalvning (användningskod 5 rapporterad) då betäckningar och semineringar som inträffat 310- 215 dagar före kalvningen används.
- 5.3 Där känd betäcknings-/ inseminationsdag rapporterats för den senast använda tjuren tillämpas följande regler:

Den sist använde tjuren anges som far med undantag av följande fall då ingen känd fader kan fastställas såvida inte härstamningen kan styrkas genom DNA/ blodgruppsanalys, nämligen

- 5.3.1 om djurets moder betäckts av eller seminerats med sperma från olika tjurar inom sex dagar med utgångspunkt från den sist använde tjuren.
- 5.3.2 om djurets moder betäckts av eller seminerats med sperma från olika tjurar inom en tid överstigande sex dagar och kalvningen med utgångspunkt från datum för den näst sist använde tjuren inträffat inom nedan angivna dagantal.

Vid bestämning av ras utgår man från djurets moders ras. Är modern korsning bestäms rasen från hennes första rasdel (faderns ras).

SRB, SAB	inom 289 dagar
SLB	” 287 ”
SKB	” 294 ”
SJB	” 287 ”
Hereford	” 292 ”
Charolais	” 293 ”
Aberdeen Angus	” 288 ”
Limousin	” 296 ”
Simmental	” 294 ”
Highland Cattle	” 283 ”
Blonde d` Aquitaine	” 301 ”
Tiroler	” 293
Piemontese	” 293
Annan ras	” 289

- 5.4 Om den senast använde tjuren utnyttjats för fri betäckning används följande test:

Alt. 1. Ingen tjur inom intervallet 240- 310 dagar = okänd fader.
Vid tidig kalvning gäller intervallet 215- 310 dagar.

Alt.2. En tjur inom intervallet 240- 310 dagar = känd fader.

Vid tidig kalvning gäller intervallet 215- 310 dagar.

Alt. 3. En tjur inom intervallet normal dräktighetstid +/- 11 dagar och annan tjur utanför normal dräktighetstid +/- 17 dagar. Den första tjuren blir känd fader.

Normal dräktighetstid, dagar, beräknat med hänsyn till moderns ras.

SRB, SAB	281 dagar
SLB	279 ”
SKB	286 ”
SJB	279 ”
Hereford	284 ”
Charolais	285 ”
Aberdeen Angus	280 ”
Limousin	288 ”
Simmental	286 ”
Highland Cattle	275 dagar
Blonde d'Aquitaine	293 dagar
Tiroler	285 dagar
Piemontese	285 dagar
Annan ras	281 dagar

Är modern korsning bestäms hennes ras efter första rasdelen i hennes ras (faderns ras).

Alt. 4. Två eller flera tjurar inom intervallet normal dräktighetstid +/- 17 dagar = osäker fader.

5.5. Fälthuvudman får dock utan hinder av vad som sägs i 5.2 och 5.3 avgöra faderskap då färgteckning, hornstatus eller resultat av tidig dräktighetsundersökning klart utesluter andra tänkbara fäder. Rapport om på ovanstående sätt avgjort faderskap skall lämnas till Nötkontrollnämnden.

5.6 Härstammingsuppgifter (fader och moder) för djur födda i besättning som, vid djurets födelse, inte var ansluten till officiell kontroll får inte införas i kontrollbokföringen såsom officiell härstamning.

5.7. Identitets- och härstammingsuppgifter (fader och moder) för djur som inte är fött i besättningen får införas i besättningens kontrollbokföring endast om uppgifterna kan verifieras genom urdrag ur Svensk Mjölk's databas eller utländskt härstammingsbevis och/eller stambokscertifikat.

6. Journalföring.

Jordbruksverkets föreskrift för journalföring av djur skall gälla för djur i besättningar anslutna till KAP. Betäckningar skall journalföras.

7. Vägningar.

7.1. I avelsarbetet med köttdjuren är det bl.a. vikter på djuren som utgör underlag för avelsvärdering och för kvalificering till stambokföring enligt NAB:s register A. Registrering av vikter är frivillig. Vikterna kan registreras av djurägaren eller officiell kontrollant. För stambokföring i NAB:s register A krävs att vikter registreras av officiell kontrollant. Den registrerade vikten korrigeras enligt nedanstående. Korrigerade vikter används som underlag för stambokföring i NAB:s register A. Respektive rasförening beslutar i övrigt i frågor som rör införande av djur i NAB:s register A.

7.2 Vägningstillfällen.

Tidpunkten för vägning inom tillåtet viktsintervall av 200- och 365- dagarsvikter bestäms i förväg tillsammans med fälthuvudmannen.

Födelsevikt: skall registreras senast 4 dagar efter kalvens födelse. Vikt och vägningsdatum skall rapporteras in till datasystemet tillsammans med kalvningen, Födelsevikt måste vara registrerad för att ett djur senare skall erhålla korrigerad 200- och/eller 365- dagars vikt och/eller bli avelsvärderade.

200- dagarsvikt: vägning skall ske i åldersintervallet 150-250 dagar. I särskilda fall kan intervallet vid 200- dagarsvägning utsträckas till 125- 275 dagar, nämligen om kalven går kvar hos modern och åldersskillnaden mellan yngsta och äldsta kalv överstiger 100 dagar.

365- dagarsvikt: vägning skall göras i åldersintervallet 325- 425 dagar.

550- dagarsvikt (för kvigor): vägning skall göras i åldersintervallet 500 - 625 dagar.

Djur som vägts inom aktuellt åldersintervall och fått denna vikt korrigerad till 200 dagar eller 365 dagar får ej omvägas för att ersätta tidigare korrigerad vikt med mindre än att det kan visas att vågutrustningen vid det första vägningstillfället varit felaktig. I sådana fall skall samtliga djur från den aktuella vägningen vägas om och vikterna ersätta tidigare registrerade vikter under förutsättning att åldersintervallet tillåter detta. Går det ej att väga om inom förskrivet åldersintervall skall om vågutrustningen varit felaktig de felaktiga vikterna strykas.

Djur som av veterinär anses vara så sjukt att vägning under sjukdomstiden skulle ge en missvisande vikt får vägas senare om åldersintervallet tillåter.

7.3 Fälthuvudman äger rätt att begära kontrollvägning av djur som vägts av djurägare eller dennes ombud i de fall vikterna skall korrigeras till officiell födelse-, 200- eller 365- dagarsvikt.

Vid kontroll av vikter registrerade av djurägaren tas endast hänsyn till kontrollvikter som är högst 10 dagar äldre än de av djurägaren registrerade vikterna.

7.4 Korrigering av kontrollvikter enligt 7.3 skall ske på sätt som Nötkontrollnämnden beslutar.

7.5 Hanteringsfällor eller liknande anordningar skall finnas för vägning av djur.

7.6 Våg som används för vägning av djur skall vara funktionsduglig, kalibrerad och registrera vikt med tillfredsställande noggrannhet.

8. Kontrollbokföring.

Uppgifter om avkastning, kalvningar, semineringar/betäckningar m.m. skall rapporteras till det centrala datasystemet för officiell kontroll på formulär eller datamedium som fastställs av Svensk Mjök. Blanketter och andra indataformulär skall godkännas av Nötkontrollnämnden. Sammanställningar av resultat från den officiella kontrollen skall redovisas till djurägare, fälthuvudmän och övriga intressenter på redovisningar och datamedium i enlighet med de sekretessregler som gäller för Svensk Mjök.

9. Kontroll av vågutrustning.

Våg skall stå plant och vågrätt. Belasta med fodersäckar eller dylikt till 250- 300 kg eller högre om de djur som skall vägas är väsentligt tyngre än 300 kg. Alternativt belasta vågen med tre-fyra personer vars vikt kontrollerats av annan fungerande våg.

Det är viktigt att belasta vågkorgen dels i båda kortändar var för sig, dels centralt. Djur som vägs bör stå mitt i vågkorgen. Erforderliga rörliga delar skall hållas rena och väl inoljade. Fjädersvisarvåg med oljedämpning skall ha olja i rätt nivå. För vågar som flyttas ofta är det viktigt att kontrollera oljenivån.

Alla stationära vågar skall en gång per år kontrolleras enligt ovan. Vågar som flyttas skall kontrolleras före, under och efter varje vägningsomgång. Detta gäller såväl vågar som flyttas inom en enskild besättning som ambulerande vågar.

Dessa regler ersätter Svensk Husdjursskötsels regler av den 11 september 1997.

Hållsta den 22 januari 2001

Svensk Mjök